

OBDOBJA GEOLOŠKE PRETEKLOSTI

Začetek dob pred milijoni let	DOGAJANJA V ZEMELJSKI ZGODOVINI	
<p>PREDKAMBRIJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranili so se zometki celin, zgrajeni iz Magmatskih in Metamorfnih kamnin → železo, svinec, cink, baker,... To so tektonsko neaktivna območja. Gre za današnja jedra kontinentov. 	4500	<ul style="list-style-type: none"> • nastanek trde zemeljske skorje (pred 4,5 mlrd. leti), oceanov in atmosfere • nastanek življenja
<p>PALEOZOIK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Življenje v morju + kopno - Kontinenti so se združili v enoten prakontinent PANGEA 	KAMBRIJ (570)	<ul style="list-style-type: none"> • rudišča uranove rude na Žirovskem vrhu
	ORDOVICIJ (500)	
	SILUR (440)	<ul style="list-style-type: none"> • Kaledonska orogeneza; kaledonska gorstva-> Skandinavsko gorstvo, Slrška, Škotsko višavje (stara grudasta gorstva)
	DEVON (400)	<ul style="list-style-type: none"> • najstarejše kamnine na Slovenskem (Jezerško)
	KARBON (350)	
	PERM (285)	<ul style="list-style-type: none"> • glinasti skriljavci, konglomerati • Hercinska orogeneza; hercinska gorstva-> Nemško sredogorje, Centralni masiv, Pirenejski polotok (sredogorja & planote)
<p>MEZOZOIK</p> <ul style="list-style-type: none"> - razmah dinozavrov, Razpad Pangee na Lavrazijo in Gondvano(vmes morje Tetis) - Ko morje Tetis zalije površje, ostanejo na dnu morja ostanki živali iz katerih nastanejo debele skalovnice sedimentnih kamnin oziroma apnenca → začetek <u>Alpidske orogeneze</u> 	TRIAS (225)	<ul style="list-style-type: none"> • usedanje apnenecv in dolomitov v Tetisu
	JURA (195)	<ul style="list-style-type: none"> • živo srebro v Idriji
	KREDA (140)	<ul style="list-style-type: none"> • preperevanje apnenecv v dvignjeni Istri /boksitna ruda/
<p>KENOZOIK</p> <ul style="list-style-type: none"> - novi zemeljski vek 	<u>TERCIAR (65)</u>	<ul style="list-style-type: none"> • velike tektonske spremembe
	➤ paleocen (66)	<ul style="list-style-type: none"> • nastajanje Alp
	➤ eocen (58)	<ul style="list-style-type: none"> • umik morja - kopno; v plitvem morju nastaja fliš (Goriška Brda, Vipavska dolina, Brkini, Pivška kotlina...) Postojnska in Škocjanska jama nastaneta na stiku vododržnega fliša z vodoprepustnim apnencem; • rodovitna prst
	➤ oligocen (37)	<ul style="list-style-type: none"> • v kotlinah je še Panonsko morje /glinae, laporji, peski/ • rjavi premog (Črni revir)
	➤ miocen (24)	<ul style="list-style-type: none"> • oživi vulkanska dejavnost: andezit; magmatska kamnina (Smrekovec), tuf ali groh; je sprijeta sedimentna kamnina (obrobje Celjske kotline) • Alpidska orogeneza; najvišja gorstva
	➤ Pliocen (5)	<ul style="list-style-type: none"> • močvirja (lignit: Velenje, Kočevje, Kanižarica) obale Panonskega morja segajo na območje Slovenskih Goric • pliocenska nafta (Lendava) • terciarne kamnine v Vitanjskem podolju, Mislinjski dolini, obrobju Dravskega polja, Voglajnsko - rogaško podolje, Mirenska dolina; vinogradništvo na prisojah

	KVARTAR (2)	
	➤ pleistocen (2)	<ul style="list-style-type: none"> • menjavanje ledenih in medledenih dobe (ledeniško preoblikovanje) • s prodrom (ponekod sprejet v konglomerat) zasute kotline in večje doline • peski (gradbeništvo) <p>gline: zatišne lege ravnega sveta (opekarništvo)</p> <p>puhlica</p>
	➤ holocen (0,01)	<ul style="list-style-type: none"> • Geološka/zemeljska sedanost (vsi procesi nastajanja in umiranja gorstev se nadaljujejo, vendar tega ne opazimo)